

«شیوه نامه‌ی بخش علمی»

بیست و پنجمین جشنواره بین المللی قصه گویی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

معاونت فرهنگی

۱۴۰۲

امام علی علیه السلام فرمودند:

الْعِلْمُ سُلْطَانٌ، مَنْ وَجَدَهُ صَالٍ بِهِ، وَمَنْ لَمْ يَجِدْهُ صَيْلًا عَلَيْهِ؛

دانش، مایه اقتدار است؛ هر کس آن را بیابد، بوسیله آن پیروز می شود و هر کس آن را نیابد، مغلوب می شود.

«نهج البلاغه»

مقدمه

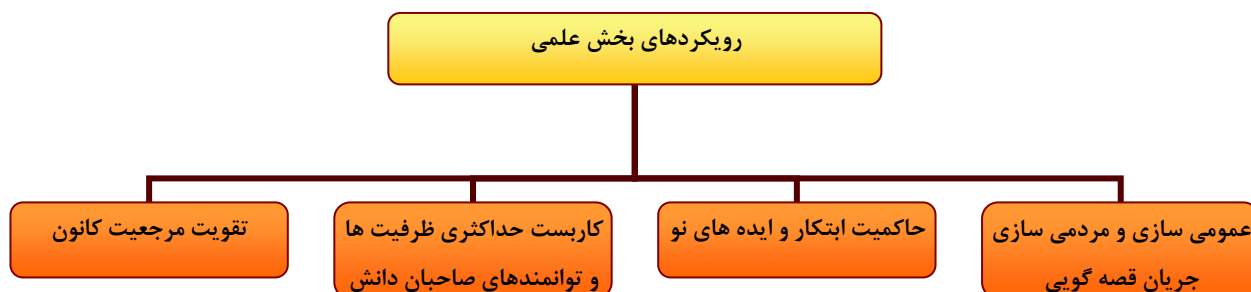
کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در بیست و پنجمین جشنواره بین المللی قصه گوئی، زمینه را برای تجلی توانمندی های علمی، نظری و تجربی قصه گوئی گشوده است. قصه گوئی یکی از ارکان ارزشمند فرهنگ و یک رسانه قدرتمند در انتقال تعالیم عالی دین و فرهنگ جامعه است. قصه گوئی در قامت یک رسانه می تواند ذهن و اندیشه مخاطب را درگیر کند، نکات اخلاقی، دینی و فرهنگی را به او بیاموزد، مهارت های کلامی و شنیداری اش را تقویت کند و قدرت تخیل، تصویرسازی و خلاقیت را در او بهبود بخشیده و او را آماده زندگی اجتماعی کند.

با توجه به اهمیت بحث بازیابی هویت اسلامی در کودکان و نوجوانان و تاکید دوران دیشانه مقام معظم رهبری در رابطه با جهاد تبیین، گام اول در این حوزه برای کودکان و نوجوانان، شناسایی مهمترین موضوعات این حوزه است که به نظر می رسد، مبانی و معارف دین، تفهیم دستاوردهای انقلاب اسلامی، امیدها و آرزوها، شادی ها و غمها و ایثار و از خود گذشتگی در عرصه های مختلف زندگی و همچنین مهارت آموزی جهت مصونیت بخشی به کودکان و نوجوانان اهم موضوعات می باشد و در گام دوم باید با استفاده از ابزار هنر در جهت تبیین این مسائل گام برداشت و قصه گوئی یکی از موثرترین و جذابترین ابزارها در این حوزه است و همچنین ترویج فرهنگ قصه گوئی یکی از موثرترین راه ها در راستای هدف تحکیم بنیان خانواده و نیز انتقال مفاهیم تربیتی به کودکان است.

بخش علمی جشنواره بین المللی قصه گوئی در راستای تحقق اهداف و سیاست های پژوهشی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برگزار می شود و هدف آن بستر سازی جهت تولید دانش و تعمیق نگاه به جایگاه و اهمیت قصه و قصه گوئی است. بدین منظور با بهره مندی از خردجمعی صاحب نظران این حوزه و برگزاری کارگاه های آموزشی و نشست های تخصصی، مباحث نو و جدید علمی در سطح ملی و جهانی شناسایی می شود و جهت ایجاد انگیزه، تشویق و حمایت از استعداد های برتر پژوهشی، متخصصان این حوزه با ارائه ی جستار، مقاله، کتاب (تالیفی و ترجمه)، پایان نامه و رساله های دانشگاهی به رقابت می پردازند و از پژوهشگران و نوآوران پژوهشی برتر، تقدیر می گردد.

بی تردید توسعه و ترویج فعالیت محققان و بهره مندی از دانش و تجارب قصه گوینان و قصه پردازان به نوعی ریل گذاری برای اعتلای سرمایه های انسانی است و با توسعه پژوهش در این حوزه، زمینه تحقق جامعه دانایی محور فراهم می شود.

رویکردهای بخش علمی با توجه به سیاست های ابلاغی مدیرعامل محترم به شرح زیر می باشد:

هدف اصلی:

توسعه و ترویج فرهنگ قصه گویی

اهداف فرعی:

- بستر سازی جهت تولید دانش و تعمیق نگاه به جایگاه و اهمیت قصه و قصه گویی
- بسترسازی جهت انجام تحقیقات علمی بر اساس نیازهای جشنواره
- ارائه و معرفی ظرفیت ها و توانمندی های پژوهشی
- شناسایی و معرفی استعدادهای برتر پژوهشی از طریق معرفی آثار برگزیده پژوهشی
- ایجاد انگیزه و تشویق و حمایت از فعالیت های علمی، پژوهشی و پژوهشگران این حوزه
- تقویت و توسعه ظرفیت های علمی-پژوهشی و پژوهشگری
- ارتقاء کمی و کیفی تولیدات و آثار پژوهشی
- زمینه سازی جهت توسعه تعاملات علمی - پژوهشی با سایر مراکز مرتبط

بخش‌های علمی جشنواره‌ی قصه‌گویی

مقاله‌ی علمی (علمی - پژوهشی، مروری)

در این بخش، پژوهشگران حوزه‌ی قصه و قصه‌گویی، نتیجه‌ی پژوهش خود را در قالب مقاله‌ی علمی به جشنواره ارائه می‌دهند.

شرکت‌کنندگان

✓ متخصصان، پژوهشگران، فعالان حوزه کودک و نوجوان

مراحل

۱. ثبت‌نام در وبگاه و بارگذاری اثر؛

شرایط

- مقاله باید دارای ساختاربندی علمی (چکیده، بیان مسئله، اهمیت و ضرورت مسئله، هدف، پرسش و فرضیه، پیشینه، مبانی نظری، روش پژوهش، جامعه، روش نمونه‌گیری، ابزار اندازه‌گیری، تجزیه و تحلیل داده‌ها، بحث و نتیجه‌گیری، پیشنهادها، محدودیت‌ها، ساختار گزارش نهایی، منابع و ماخذ) باشد (مطابق پیوست ۲)؛
- حجم مقاله بین ۴۰۰۰ تا ۶۰۰۰ کلمه باشد؛
- مقاله‌ی ارائه‌شده در رویداد یا محفل علمی دیگری ارائه نشده باشد؛
- موضوع مقاله مرتبط با یکی از محورهای اعلام‌شده از سوی جشنواره باشد؛
- مقاله می‌تواند بیش از یک مؤلف داشته باشد؛
- هر شرکت‌کننده فقط با یک مقاله می‌تواند در جشنواره شرکت نماید؛

محورهای موضوعی مقاله‌های علمی:

۱- مضامین کارکردی و محتوایی قصه گویی

- شیوه‌های نوین بررسی قصه‌های قرآنی و دفاع مقدس، حماسی و پهلوانی، بومی محلی و ...
(بازآفرینی قصه‌های قرآنی با محوریت نگاه نو/ تحلیل قصه‌های قرآنی و رمزهای آن/ مقایسه قصه‌های قرآنی با داستان‌های مشابه در ادبیات جهان و شناخت تفاوت‌ها و شباهت‌ها/ نقش قصه‌های قرآنی در تربیت اخلاقی و تقوا در جامعه/ نقش قصه‌های قرآنی در ادبیات و هنرهای مختلف/ نقش قصه‌های قرآنی در ترویج صلح و دوستی بین ملت‌ها و اقوام و...، چگونگی روایت قصه‌های قرآنی و دینی، شیوه‌های اجرای قصه‌های دینی و قرآنی، استفاده از ابزار قصه‌های دینی و قرآنی، دفاع مقدس، حماسی و پهلوانی، بومی محلی و ...)
- ترویج دانش و علم قصه گویی در جامعه
(نقش قصه گویی در جامعه پردازی آینده/ نقش قصه گویی به عنوان ابزار تربیت کودک و نوجوان/ پرورش و تقویت هویت ملی و فرهنگی/ تقویت مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی/ توسعه تفکر انتقادی و خلاقیت/ توسعه تبادل فرهنگی و تعاملات بین‌المللی)
- توسعه و ترویج قصه‌های طنز
(چستی طنز و انواع آن (موقعیت، کلامی و...)/ چگونگی بهره‌گیری قصه‌گو از ابزار طنز در اجرا/ چگونگی انتخاب قصه‌ی طنز/ چگونگی تبدیل یک روایت طنز به قصه و اجرای آن/ شیوه‌های نو در اجرای قصه‌ی طنز/ چگونگی ارتباط موثر قصه‌های طنز با مخاطب)
- توسعه فناوری در قصه گویی
(قصه گویی و واقعیت افزوده / قصه گویی دیجیتال و...)
- توسعه و ترویج فرهنگ ایرانی - اسلامی در خانواده
(نقش قصه گویی بر تقویت روابط و ارتباطات بین اعضای خانواده/ تاثیر قصه‌ها بر شخصیت و رفتارهای اعضای خانواده/ نقش خانواده در توسعه شخصیت و رشد فردی و...)
- توسعه و ترویج قصه‌های کسب و کار
(چگونگی تبدیل روایت یک کسب‌وکار به قصه و اجرای آن/ چگونگی استفاده از قصه برای معرفی صنعت و تولید/ بهره‌وری از قصه‌ها در تبلیغات کسب‌وکار)

۲- مضامین اجرایی قصه گویی

- اصول قصه گویی
- روایت گری، فن بیان، زبان بدن، تعامل با مخاطب، زبان اشاره
- روش‌های تکمیلی
- استفاده از ابزار، موسیقی، تصویر و...
- شیوه‌های قصه گویی
- قصه گویی کلاسیک/ قصه گویی سنتی (نقالی، پرده خوانی، شاهنامه خوانی و ...)

نمون برگ داوری مقالات علمی

مشخصات اثر			مشخصات پدیدآور		
عنوان:			نام و نام خانوادگی:		
تعداد کلمات:			استان:		
نوع مقاله: پژوهشی			رشته و مقطع تحصیلی:		
مروری					
توضیحات	امتیاز	باز	سنجدها	عناوین	ردیف
		۵	جذابیت، بداعت و اثرگذاری	موضوع	ارائه موضوع
		۵	کافی، رسا، بازتاب‌دهندهٔ رویکرد، نوآورانه، مسئله‌محور	عنوان	
		۷	بیان مسئله و هدف، روش و نتایج	چکیده	
		۳	تخصصی بودن و انتخاب مناسب	واژگان کلیدی	
نام و امضای داور		۱۰	ورود به موضوع، بیان مسئله، پرسش‌ها و فرضیه‌ها، اهمیت و ضرورت پژوهش، نوآوری	درآمد	ارائه اثر
		۵	منابع داخلی و خارجی مرتبط با عنوان و پرسش‌ها (همراه با نتایج آن‌ها)، تنوع منابع و به‌روزبودن تحقیقات مرتبط	پیشینه	
		۱۰	بیان مفاهیم مرتبط با بخش تحلیل، ارائه جامع تعاریف و استناد به صاحب‌نظران	مبانی نظری	
		۳۵	وفاداری به رویکرد و به‌کارگیری کامل مبانی نظری، استدلال روشمند، پرهیز از پراکنده‌گویی، ارائه مثال‌ها و نشانه‌های متنی، عدم گزینش سوگیرانه و اثبات فرضیه‌ها	بحث و تحلیل	
		۵	جمع‌بندی دست‌آوردها و تطبیق فرضیه‌ها با نتایج	نتایج	
		۲	توضیحات مکمل، ترجمهٔ کلمات تخصصی و اسامی خاص	پی‌نوشت‌ها	
		۱۰	منابع معتبر و مرتبط	کتابنامه	
		۳	روانی و سلامت زبان، رعایت نکات نگارشی	زبان و نگارش	
		۱۰۰		جمع	

جستار

در این بخش کارکنان کانون، متنی غیرداستانی یا شبه داستانی درباره‌ی قصه‌گویی را براساس تجربه، ادراک، استدلال و دیدگاه فردی خود به نحوی اقناع‌کننده ارائه می‌دهند که حاوی راهکاری برای شناخت موضوع مدنظرشان است. (جستارنویسان برای آشنایی بیشتر با ساختار و گونه‌های جستار، به پیوست ۱ مراجعه کنند).

شرکت‌کنندگان

- همکاران کانون در حوزه های ستادی و استانی.

مراحل

۱. ثبت‌نام در وبگاه و بارگذاری اثر؛

شرایط

- متن جستار بین ۸۰۰ تا ۲۰۰۰ کلمه باشد؛
- هر جستار فقط دارای یک پدیدآور باشد؛
- جستار ارائه‌شده در رویداد یا رسانه های رسمی دیگری ارائه یا منتشر نشده باشد؛
- هر شرکت‌کننده تنها یک جستار به دبیرخانه‌ی جشنواره ارائه کند؛

نمون برگ داوری جستار

مشخصات اثر		مشخصات پدیدآور			
عنوان:		نام و نام خانوادگی:			
تعداد کلمات:		استان:			
موضوع:		شهر:			
موضوع:		سمت:			
توضیحات	باز	باز	سنجه‌ها	نوع	عناوین
نام و امضای داور		۱۰	تناسب عنوان با موضوع و محتوا	الف	انتخاب موضوع
		۱۰	جذابیت، اهمیت و بداعت موضوع	ب	
		۱۰	گیرایی، هدفمندی و اثرگذاری شروع	پ	ارائه اثر
		۱۰	ارائه و تبیین دیدگاه و ابعاد مدنظر	ت	
		۴۰	تجزیه و تحلیل و ارائه کامل و منسجم محتوای کلیدی	ث	
		۱۰	نتیجه‌گیری و جمع‌بندی	ج	
		۱۰	روانی و درستی زبان و رعایت نکات ویرایشی	د	
		۱۰۰	جمع		

۱. کتاب

در این بخش، نویسندگان، پژوهشگران و مترجمان کتاب‌های انتشار یافته خود را که با موضوع قصه و قصه‌گویی است به جشنواره ارائه می‌دهند.

شرکت‌کنندگان

✓ عموم نویسندگان، پژوهشگران و مترجمان

مخاطب آثار

✓ عموم متخصصان و علاقه‌مندان

مراحل

۱. ثبت‌نام در وبگاه و معرفی اثر؛

۲. ارسال سه نسخه از اثر منتشرشده به دبیرخانه‌ی جشنواره؛

شرایط

- آثار تالیفی و ترجمه باید به زبان فارسی رسمی ایران و توسط یکی از ناشران داخل ایران منتشر شده باشند؛
- کتاب‌ها باید سال قبل از برگزاری جشنواره برای اولین بار منتشر شده باشند؛
- در صورت برگزیده شدن اثر ترجمه، ارائه‌ی متن اصلی (زبان مبدا) ضروری است؛
- هر کتاب می‌تواند بیش از یک مؤلف یا مترجم داشته باشد؛

نمون برگ داوری کتاب

<p style="text-align: center;">مشخصات اثر</p> <p>عنوان: _____ زبان اصلی: _____ تعداد صفحات: _____ قطع کتاب: _____ قالب کتاب: _____ ترجمه تألیف موضوع کتاب: _____</p>	<p style="text-align: center;">مشخصات پدیدآور</p> <p>نام و نام خانوادگی: _____ استان: _____ شهر: _____ ناشر کتاب: _____</p>
---	---

توضیحات	امتیاز	امتیاز	سنجدها	ردیف	عناوین
نام و امضای داور		۵	جلد، مشخصات فیزیکی، اطلاعات کتاب‌شناختی	الف	مدیریت نشر
		۵	انتخاب عنوان، انتخاب موضوع، انتخاب رویکرد	ب	حسن انتخاب
		۵	فصل‌بندی نظام‌مند، ارتباط بخش‌ها با زیربخش‌ها، پیش‌گفتار	پ	شیوه ارائه و بیان
		۵	نمودارها و تصاویر و جداول	ت	
		۱۵	توجه به اصول املائی و نگارشی، بندگزینی مناسب و سلامت زبان	ث	
		۲۰	تبیین مسئله و آشنایی با رویکرد، معرفی و استفاده صحیح از اصطلاحات تخصصی، وفاداری به روش، انسجام بیان (انتقال مباحث تکمیلی و حاشیه‌ای به باورقی و پی‌نوشت، پرهیز از چندباره‌گویی و پراکنده‌گویی)، وضوح و رسایی گفتار (تلفظ و تولید صحیح)	ج	روش‌مندی
		۱۵	گردآوری داده‌ها با اصول علمی و استدلال‌های علمی و قانع‌کننده	چ	
		۵	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری	ح	پایان‌بندی
		۱۰	منابع معتبر، مرتبط، متنوع و گسترده و پانوست، پی‌نوشت، واژه‌نامه، نمایه	خ	منابع و افزوده‌ها
		۵	رعایت امانت در اقتباس‌ها، پایبندی به بی‌طرفی در گردآوری و تحلیل داده‌ها، رعایت حرمت افراد و عدم نقض ارزش‌های فرهنگی	د	رعایت اصول اخلاقی
	۱۰	اخلاقیت ویژه	ذ	امتیاز ویژه	
	۱۰۰	جمع			

۲. پایان نامه / رساله

در این بخش، دانشجویان و دانش‌آموختگان، پایان‌نامه یا رساله‌ی دانشگاهی خود را که موضوع آن مرتبط با قصه و قصه‌گویی است به دبیرخانه‌ی جشنواره ارائه می‌دهند.

شرکت‌کنندگان

✓ دانشجویان و دانش‌آموختگان سراسر کشور

مخاطب آثار

✓ عموم متخصصان و علاقه‌مندان

مراحل

۱. ثبت‌نام در وبگاه و ارائه‌ی اثر و مستندات مربوطه؛

شرایط

- پایان‌نامه یا رساله می‌باید در سال تحصیلی رسمی پیش از جشنواره (یکسال قبل) ارائه و دفاع شده باشد؛
- پایان‌نامه یا رساله باید در اتمام یکی از دوره‌های رسمی کارشناسی ارشد یا دکتری دفاع شده باشد؛

نمون برگ داوری پایان نامه و رساله‌ی دانشگاهی

مشخصات پدیدآور		مشخصات اثر	
نام و نام خانوادگی:		عنوان:	
مقطع تحصیلی:		تعداد صفحات:	
نام دانشگاه:		زبان:	
ردیف	موضوع	سنجدها	توضیحات
	موضوع	جذابیت، بداعت و اثرگذاری	
	عنوان	کافی، رسا، بازتاب‌دهنده رویکرد، نوآورانه، مسئله‌محور	
	درآمد	ورود به موضوع، بیان مسئله، پرسش‌ها و فرضیه‌ها، اهمیت و ضرورت پژوهش، نوآوری	
	پیشینه	منابع داخلی و خارجی مرتبط با عنوان و پرسش‌ها (همراه با نتایج آن‌ها)، تنوع منابع و به‌روزر بودن تحقیقات مرتبط	
	مبانی نظری	بیان مفاهیم مرتبط با بخش تحلیل، ارائه جامع تعاریف و استناد به صاحب‌نظران	
	بحث و تحلیل	وفاداری به رویکرد و به‌کارگیری کامل مبانی نظری، استدلال روشمند، پرهیز از پراکنده‌گویی، ارائه مثال‌ها و نشانه‌های متنی، عدم گزینش سوگیرانه و اثبات فرضیه‌ها	
	نتایج	جمع‌بندی دست‌آوردها و تطبیق فرضیه‌ها با نتایج	
	پی‌نوشت‌ها	توضیحات مکمل، ترجمه کلمات تخصصی و اسامی خاص	
	کتابنامه	منابع معتبر و مرتبط	
	زبان و نگارش	روانی و سلامت زبان، رعایت نکات نگارشی	
		جمع	
		۱۰۰	
نام و امضای داور			

راهنمای تدوین جستار

چیستی جستار

برای نوشتن حرف‌های مهم و در میان گذاشتن آن با دیگران راه‌های مختلفی وجود دارد؛ مقاله‌ی پژوهشی، مقاله‌ی خبری، یادداشت، جستار و... از جمله قالب‌های رایج است که هر کدام روش نگارش خاص خود و مزایای منحصر به خود را دارد.

برای نوشتن مقاله‌ی پژوهشی باید داده‌های حاصل از یک تحقیق میدانی، آزمایشگاهی یا کتاب‌خانه‌ای را که مبتنی بر چهارچوب نظری، فرضیه و... باشد در اختیار داشته باشیم. مقاله‌های خبری نیز حاصل مشاهده، مصاحبه و... است و براساس رویکرد خاص، مثل خبرنگار برای روایت یک رویداد است. یادداشت‌ها نیز نوشته‌های کوتاهی درباره‌ی یک موضوع هستند که بدون شرح و بسط ارائه می‌شوند.

در این میان، جستار قالبی میانه برای بیان نظرات شخصی، دغدغه‌های فردی، تجربیات زیسته و... است که دست نویسنده را فارغ از پایبندی به منابع مختلف، دغدغه‌ی ارجاع‌های متعدد، هراس از صدق و کذب ماجرا و... بازمی‌گذارد تا او بتواند حرف دل خود را با دیگران در میان بگذارد. این قالب برای صاحبان اندیشه یا تجربه‌های شغلی یا دغدغه‌مندان مسائل مختلف حوزه‌های انسانی، بسیار کارآمد و مناسب است.

در تعریفی ساده می‌توان گفت که جستار، قالبی غیرداستانی است که در آن، دیدگاه‌ها، استنباطات و تجربیات شخصی یا استدلال‌های مبتنی بر شواهد عینی یا تجربیات زیسته مطرح می‌شود. جستار خوب، اغلب زاده‌ی کنجکاوی نویسنده درباره‌ی مسئله‌ای است که درباره‌اش دغدغه دارد یا آن را درست درک نکرده یا پرسش‌های پاسخ‌داده نشده‌ای درباره‌اش دارد.

جستار، قالبی برای پوشش در ایده‌ها است؛ جست‌وجو و تلاش برای درک چیزی که از ما فرار می‌کند. در جستار فکر یا مشکلی را پیش‌رو می‌گذاریم و از جهات مختلف آن را مورد تردید و سؤال قرار می‌دهیم؛ بنابراین جستار یادآور آزمون است؛ سنجیدن و بررسی کردن اندیشه‌ها و قضاوت‌ها در جهت رفع ابهام و نزدیک‌تر شدن به حقیقت.

قلم جستارنویس در راه استدلال و منطقی حرکت می‌کند؛ اما به دنبال عواطف و احساسات نیز هست. جستار لحن خشک و رسمی مقاله را ندارد و لحن صمیمانه و گاهی ادبی دارد و روایت آن در خدمت «مضمون» است. ارجاعات متعدد ندارد و در پی اثبات فرضیه‌ی خود نیست؛ فرضیه‌اش (تجربه‌اش) را به معرض پرسش (سنجش) می‌گذارد. جستار مبتنی بر جهان شخصی نویسنده و نمودار فردیت او است؛ نه برآیند پژوهش‌های پیشین. برای ارتباط بیشتر با مخاطب، برحسب موقعیت، موضوع و مخاطب، از شگردهای ادبی (مثل آرایه‌ها و صنایع) یا شگردهای زبانی (مثل طنز و فکاهه) و یا... استفاده می‌کند.

جستار قالب مناسبی برای ارائه‌ی مطالب پیچیده و ایده‌های خاص نویسنده به مخاطبان است. چهارچوب ساده و منعطف، زبان ساده و غیر اغراق‌آمیز و حجم نسبتاً اندک آن، ارتباط با مخاطب را آسان می‌کند، ایده‌های ذهنی نویسنده را سامان می‌دهد و سبب پویایی ذهنی او می‌شود و حس تنوع‌طلبی نویسنده و مخاطب را ارضا می‌کند؛ زیرا هر جستار دارای یک موضوع است و موجب ملال نمی‌شود.

جستار بر دو نوع است: جستار ادبی (روایی) که موضوع آن طرح ایده‌ها، تجربیات یا راهکارهای شخصی نویسنده است و جستار استدلالی (تحلیلی) که در آن، بیان دلیل و تحلیل در رد یا تأیید یک دیدگاه، موضوع یا مسئله اتفاق می‌افتد.

هدف جستار نیز از این قرار است: اشتراک‌گذاری اولویت‌های فکری و عقیدتی خود و دانسته‌ها و تجربیات شخصی خود با دیگران، سامان دادن به افکار و ایده‌های خود، سخن‌گفتن درباره‌ی تردیدها یا نادانسته‌های خود، ایجاد همدلی و همراهی با مخاطب.

سلامت زبان، شرط اول هرگونه جستار است. زبان جستار، ساده و نزدیک به زبان محاوره است؛ اما نه زبان شکسته! زبان ساده، مترادف با شلخته‌نویسی نیست! نشانه‌گذاری (سجائندی) درست متن در جستار، مانند هر متن مکتوب دیگر، الزامی است. بندنویسی در جستار (با توجه به طول نسبتاً کوتاه آن) بسیار حائز اهمیت است. در صورت وجود ارجاعات درون متنی، در پایان جستار، فهرست منابع باید ذکر می‌شود.

جستاری در جستارنویسته‌ها

جستارهای پیش‌رو، فرصتی پدید آورد تا مربیان کانون در قالب جشنواره و مسابقه، بخشی از دل‌نویسته‌ها و تجربیات خود را منتقل کنند. این اقدام، بی‌آنکه از اهمیت نگارش‌های پژوهشی بکاهد، توانست بخشی از اشکالات مقاله‌نویسی سالیان گذشته را پیش‌گیری کند. در مجموع، شیوه‌ی جستارنویسی، مؤثرتر از مقالات کلیشه‌ای سالیان گذشته است. در اغلب این جستارها می‌شود قلم‌نویسنده را به‌طور محسوس‌تر دید. نویسنده نیز فارغ از قیود معهود، به آنچه نیاز است می‌پردازد؛ بی‌آنکه مکرر به منابع موثق یا اغلب غیرموثق ارجاع دهد و خود نیز در میانه‌ی ارجاعات گم شود.

جستار، نتیجه‌ی دیده‌شدن یک موضوع از نقطه‌نظر منحصربه‌فرد نویسنده است. گرچه جستار، داستان و مقاله نیست، اما می‌تواند با بهره‌گیری از این آثار، راهی را برای بیان حرف‌های ناگفته و صمیمی، اما مهم باز کند.

جستارنویسی آغاز نوشتن و تمرین آن است و حتی می‌تواند گام مناسبی برای تمرین نوشتن متون غیرداستانی باشد و به‌تدریج فرد را برای نوشتن با ساختار و چهارچوب جدی‌تر آماده کند. پس خواندن جستارهای نویسندگان و متفکران بزرگ، می‌تواند هم به شناخت افکار و عقاید آن‌ها کمک برساند و هم روش را آموزش دهد؛ زیرا در این نوع نوشتار، نویسنده دست‌بازتری دارد و از برون‌ریختن دیدگاه‌ها و استدلال‌ها و نگاه‌ها و هیجان‌های شخصی خود، واهمه‌ای ندارد و فرصت خوبی برای گفتن و نوشتن است. تعدادی از جستارهای این دوره از جشنواره توفیق داشته‌اند که موضوع خود را در مجال اندک بازگویند.

جستارها را می‌توان در چهار گروه جای داد:

گروه اول: جستارهای خاطره‌گونه

در این گروه، خاطره‌ی نویسنده، حسن مطلع و آغازگر بحث است. بیان یک خاطره، نویسنده را به واقعیت‌هایی در عالم کار می‌کشاند. دو مضمون در جستارهای این گروه تکرار شده بود: اول، قصه‌گویی پدربزرگ و قصه‌شنوی نویسنده تا قصه‌گویی او در کانون و دوم، از تجربه‌ی قصه‌گویی به فرزند تا قصه‌گویی در کانون.

این جستارها با یادآوری خاطرات کودکی و قصه‌گویی پدربزرگ و مادربزرگ، جستارگشایی کرده بودند. البته یکی، دو نمونه از جستارهای این گروه دل‌نویسته بود و ربطی به کانون نداشت! باید دانست جستارنگاری، انشانویسی نیست و هدف دارد و باید بتوان در یک جستار هزار کلمه‌ای، یک نکته را طرح کرد و این متن اندک، جای درد دل یا طرح مشکلات و ارائه‌ی سیاه‌هی تمام مسائل نیست!

گروه دوم جستارهای داستانی:

خوبی جستارها این بود که برخی جستارها بر یک روایت داستانی با دیالوگ‌های زیبا بنا شده بود. این روایت داستانی زمینه و بهانه‌ی جستارنگار است تا به بحث خود ورود کند. جستارهای داستانی و شبه‌داستانی، برای مربیان قصه‌گو ابزاری مناسب و شناخته‌شده است. گاه نویسنده تمام حرف خود را در این جستار با همان داستان بیان می‌کند و گاه داستان مطلع و زمینه‌ساز موضوع است. نکته‌ی جالب توجه در گروهی که روایت داستانی نداشتند این بود که بن‌مایه‌ها و مضامین داستانی لابه‌لای نوشته به ایهام و کنایه حل و درج شده بودند. جستارنویسان ما که خود راویان داستان‌های کهن هستند، چنان ذهنشان با این قصه‌ها آمیخته که در جستارها با کمک آن‌ها حرف دلشان را می‌زنند و این یک نکته‌ی مثبت جستارهای پیش‌رو است.

گروه سوم جستارهای تجربه‌نویسی:

مواردی از آثار این گروه، گریز به تجربیات کاری و زیسته‌ی نویسنده در جهت بیان اصلی مسائل کانون‌داری و کانون‌مداری است. البته چند مورد نیز بیش از آنکه بیان تجربیات تلخ و شیرین باشد، بوی تعریف از عملکرد بسیارخوب خود را گرفته بود! یادمان باشد قرار نیست با این جستارها مرتبه‌ی اداری و یا پاداش بگیریم! بیان تجربیات ناموفق هم کارآمد است. باید بدانیم که جستارنویسی با گزارش کار فرق دارد.

گروه چهارم جستارهای پژوهشی:

برخی از جستارها به‌سوی مقالات کلیشه‌ای و ارجاع مکرر به مقالات اینترنتی لغزیده بود! البته منظور این نیست که جستار نباید مستند باشد! اتفاقاً حسن جستارها، استحکام علمی آن‌هاست؛ اما در جستارنویسی، نویسنده باید خودش باشد و حرف خودش را بزند و اگر لازم شد، آن را مستند هم کند. اگر بخواهیم با معیارهای داوری جستارها، به تحلیل آن‌ها بپردازیم، در چند محور باید متمرکز شد: اول: اصلی‌ترین معیار یک جستار برگزیده، نوآوری، تازگی و خلاقیت و پرداخت خلاقانه‌ی موضوع، نگاه متفاوت، حرف تازه و ایده‌ی جدید بود. البته ایده‌های تکراری کم نبودند، اما در این میان برخی که پایان‌بندی تأثیرگذار داشتند، نظر داوران را به خود معطوف کرده بود. هر جستار باید حرف روز را بزند. جستارهایی به کرونا و مشکلات ارتباط‌گیری با فرزندان کانون را محور قرار داده بودند.

دوم: کاربرد درست زبان از قبیل: جمله‌بندی درست، کوتاه‌نویسی، ابهام‌نداشتن جمله‌ها، عدم شکسته‌نویسی و کاربرد کلمات عامیانه، کاربرد درست بندنویسی، نشانه‌گذاری، رسم‌الخط یکسان و معیار، املا‌ی صحیح کلمات و تایپ درست. متأسفانه، بسیاری از جستارها فاقد این ویژگی‌ها بودند. برای مثال، چند جستار از زبان شکسته استفاده کرده بودند. باید بدانیم که این زبان برای نقل‌قول‌های داستانی شاید مناسب باشد، اما نباید به بهانه‌ی عاطفی کردن متن، مبنای نگارش قرار بگیرد! رعایت فواصل میان‌واژه‌ای در حروف‌نگاری نیز در اغلب موارد دیده نمی‌شد. جز چند مورد، بقیه‌ی نوشته‌ها فاقد صفحه‌بندی، پاکیزگی و نظم بود. قواعد فصل و وصل رعایت نشده بود و رسم‌الخط فرهنگستان زبان و ادب فارسی در اغلب موارد نادیده گرفته شده بود! سوم: سادگی و روانی نثر، پویایی و نشاط، به‌کارگیری واژگان مناسب و تعبیرها و ترکیب‌های خوش‌ساخت و جمله‌های نو، عامل برانگیزاننده و جذاب‌کننده‌ی جستارها است. برخی جستارها توانسته بودند با زبان صمیمی از نوع بیان مریبان خوش‌زبان کانون به این مقصود برسند.

چهارم: پرداخت درست، توضیح و تبیین و وحدت موضوع و توجه به مسائل کانون، چگونگی تأیید یا رد ادعا، استفاده از شواهد و مثال‌های قانع‌کننده و انسجام مباحث هم از معیارهای ارزیابی یک جستار متین و دل‌نشین است. برخی جستارها وحدت موضوعی نداشتند و نویسنده به فهرستی از مسائل و مشکلات اشاره کرده بود؛ اما باید بدانیم که هر جستار به بیان یک موضوع و تبیین درست و دقیق آن اختصاص دارد. در عوض جستارهایی هم بودند که با تمرکز بر یک موضوع و آن هم از نوع کانونی، مسئله را درست و دقیق و جزئی‌نگر بیان کرده بودند.

پنجم: انسجام بندها و جمله‌ها و حفظ پیوند با موضوع، پرورش مناسب موضوع، شروع و پایان خلاق و نظم منطقی مباحث، ویژگی یک جستار موفق است. آغاز خوش برخی جستارها و شروع مطلب با یک خاطره یا تجربه و گفت‌وگو و از این قبیل توانسته بود مقدار زیادی جاذبه ایجاد کند. البته پایان‌بندی مناسب برخی جستارها هم مدت‌ها می‌تواند ذهن را مشغول به خود کند.

ششم: جستارها برای تأثیر بیشتر و بهتر باید از عناصر زیبایی سخن و عناصر میان‌متنی و شیوه‌های پرورش معانی بهره گیرند. کاربرد آرایه‌های لفظی و معنوی، ضرب‌المثل، اشعار مناسب، داستان، آیه و حدیث، نکته، کلمات قصار، تخیل، توصیف و تحلیل، تعریف، استدلال برای اثبات ادعا، بیان احساسات و عقاید و از این قبیل به نویسنده کمک می‌کند جستارش را خواندنی کند.

راهنمای تدوین مقالات پژوهشی

عنوان مقاله / (فونت B Nazanin - اندازه ۱۶ - پررنگ و وسط چین باشد)

نام و نام خانوادگی نویسنده اول (فونت B Nazanin - اندازه ۱۲ - پررنگ)

وابستگی سازمانی نویسنده (فونت B Nazanin - اندازه ۱۱)

آدرس پست الکترونیک نویسنده (۱۰ Times New Roman) - pt

نام و نام خانوادگی نویسنده دوم (فونت B Nazanin - اندازه ۱۲ - پررنگ)

وابستگی سازمانی نویسنده (فونت B Nazanin - اندازه ۱۱)

آدرس پست الکترونیک نویسنده (۱۰ Times New Roman) - pt

چکیده

این دستورعمل برای نگارش مقالات پژوهشی در «بیست و سومین جشنواره بین المللی قصه گویی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان» تنظیم شده است. در متن چکیده باید مستقیماً به مسئله مورد مطالعه، اهداف، روش پژوهش، یافته‌ها و نتایج اشاره شود. متن چکیده با فونت (B Nazanin - اندازه ۱۲) و با یک خط فاصله نوشته شود. طول چکیده در مقاله نباید کمتر از ۱۵۰ کلمه و بیشتر از ۳۰۰ کلمه باشد. چکیده باید کامل و فقط در یک پاراگراف آورده شود. از اشاره به مراجع و کلیات تحقیق در چکیده خودداری گردد. نکته مهم این است که صفحه اول مقاله فقط باید حاوی عنوان مقاله، نام نویسندگان و دانشگاه و ایمیل آنها، چکیده و واژگان کلیدی باشد و متن اصلی مقاله باید از صفحه دوم آغاز شود.

واژه‌های کلیدی: واژه‌های کلیدی در این مکان ذکر شود. هر واژه با یک ویرگول از دیگر واژه‌ها متمایز شود. همچنین از ذکر واژه‌های اختصاری خودداری شود

۱-مقدمه

مقالات باید در قالب نرم افزار مایکروسافت ورد (۲۰۰۷ یا MS-Word - 2003) ارسال گردد. متن اصلی مقاله/ به صورت تک ستونی با فونت B Nazanin - اندازه ۱۲ - تک فاصله تهیه شود. عنوان بخش‌های اصلی با فونت B Nazanin و اندازه ۱۲- پررنگ و عنوان زیربخش‌ها با اندازه ۱۱- پررنگ تایپ شود. تنظیمات صفحه باید از بالای صفحه ۳ سانتی‌متر و از پایین، چپ و راست صفحه ۲/۵

سانتیمتر باشد. در مقالات ارسالی در مقدمه به بیان مسأله، اهمیت موضوع، ادبیات و پیشینه، اهداف و سوالات/ فرضیه‌های پژوهش پرداخته شود. طول مقاله با شکل‌ها و جدول‌ها نباید حداقل از ۵ صفحه کمتر و حداکثر از ۲۰ صفحه بیشتر باشد. برای ارجاع دهی داخل متن، باید از نام خانوادگی و سال استفاده شود. به عنوان مثال، برای منبع فارسی: (محمودی، ۱۳۹۳) و برای منبع انگلیسی: (Kumar, ۲۰۱۴).

۲- روش

در این بخش، در مقالات پژوهشی به روش تحقیق، جامعه آماری، نمونه و روش نمونه‌گیری، ابزارهای پژوهش (چگونگی بررسی روایی و پایایی ابزارها) و روش‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها پرداخته می‌شود.

۳- یافته‌ها

- مقالات پژوهشی

در این بخش، یافته‌های پژوهش گزارش می‌شود. یافته‌ها باید همراه با جدول، نمودار، شکل و ارائه آمار و ارقام به فارسی و نیز شامل توصیف و تحلیل داده‌ها باشد.

در خصوص نگارش جدول‌ها، اشکال و نمودارها به موارد زیر دقت شود:

هر جدول، شکل و نمودار باید دارای شماره و عنوان (توضیح) باشد که به صورت وسط چین با قلم **B Nazanin** - فونت ۱۰ پیرنگ تایپ و به ترتیب از ۱ شماره‌گذاری شود (عنوان جداول، در بالای جدول و عنوان شکل‌ها و نمودارها، در پایین آن نوشته شود). نمودارها و شکل‌ها می‌توانند به صورت سیاه و سفید باشند، اما در هر دو صورت، جزییات آن‌ها باید قابل تشخیص باشد. در متن مقاله باید به شماره جداول، شکل‌ها و نمودارها ارجاع شده و از نوشتن عبارتی مانند «جدول زیر» یا «شکل زیر» اجتناب گردد. در تهیه شکل‌ها توجه کنید که اندازه اعداد، واژه‌ها و کمیت‌ها به قدر کافی بزرگ باشد تا پس از درج در مقاله، کاملاً واضح و خوانا باشند. هر جدول، شکل و نمودار باید در وسط صفحه و با یک سطر خالی فاصله از متن پیش و پس از آن قرار داده شود.

متن فرمول‌ها به صورت چپ‌چین در یک یا چند سطر نوشته شود. همه متغیرها و اعداد به کار رفته در آنها با فونت **Times New Roman**، با اندازه ۱۰ کم رنگ تایپ شوند. همه فرمول‌ها به ترتیب از ۱ شماره‌گذاری شوند.

۴- بحث و نتیجه‌گیری

در مقالات ارسالی در این بخش نکات مهم انجام شده در کار، به صورت خلاصه توضیح داده شوند. در پاراگراف اول این بخش (قسمت بحث)، پژوهشگر یافته‌های خود را با یافته‌های دیگر پژوهشگران مورد مقایسه قرار داده و مشخص می‌نماید که تا چه حد یافته‌های او در راستای یافته‌های دیگران و یا با آنها مغایر است. در پاراگراف دوم این بخش باید پیشنهادات ارائه شود.

۵- منابع

منابع در انتهای مقاله و یا گزارش تجربه می‌آیند (ابتدا منابع فارسی و سپس منابع انگلیسی). هر منبع بایستی حداقل یک‌بار در متن مقاله یا گزارش تجربه مورد استفاده قرار گیرد و یا به آن اشاره گردد. از بکار بردن منابع اضافی که در داخل متن به آن اشاره نشده، جدا

خودداری گردد. مشخصات هر منبع به صورت کامل و در قالب استاندارد (APA) ذکر شود. منابع فارسی را با فونت B Nazanin - اندازه ۱۱ و منابع انگلیسی را با فونت Times New Roman نازک با اندازه ۱۰ تایپ نمایید.

- منابع داخل متن:

مقاله منبع	فارسی	انگلیسی
یک نویسنده	(علوی، ۱۳۹۳)	(Chandra, 2014)
دو نویسنده	(علوی و احمدی، ۱۳۹۳)	(Chandra and Kumar, 2014)
بیشتر از دو نویسنده	(علوی و همکاران، ۱۳۹۳)	(Chandra et al, 2014)

- منابع انتهایی مقاله:

حافظ نیا، محمدرضا، (۱۳۸۸)، مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، چاپ شانزدهم، تهران، انتشارات سمت

نجمی نیا، رضا، صالحی، محمدرضا، (۱۳۹۱) بررسی تاثیر سرمایه فکری در ایجاد مزیت رقابتی شرکتهای بیمه استان اصفهان، چهارمین کنفرانس بین المللی بازاریابی خدمات بانکی در مرکز همایش های بین المللی صدا و سیما، مهر

Hazen, Benjamin and Terry Anthony. (2012). Toward creating competitive advantage with logistics information technology. *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*. Vol. 42. No. 1. 8-